

ЛЕКЦИЯ 14

МЕЖДУМОДУЛНИ ВРЪЗКИ

- **Проблеми на единното програмиране**
- **Модулно програмиране**
- **Видове връзки**
- **Изменения в езика**
- **Изменения в обектния код**

КА - 14

1/16

ПРОБЛЕМИ

Създаването на **големи програми от А до Я** поражда много **проблеми**:

- 1** **преводът** се забавя;
- 2** не е възможно **няколко програмиста**;
- 3** не е възможно **няколко компютъра**;
- 4** **производството** е доста бавно;
- 5** към края **се забравя** какво е началото.

Посочените проблеми личат **най-ярко при** писане на програми на **Асемблер**.

Някои ЕПВР (Паскал, Алгол-60) предлагат **само такава възможност**.

КА - 14

2/16

МОДУЛИ

За да се облекчи програмирането **големите програми** се разделят на обособени **части**, наречени **(програмни) модули**.

Всеки модул съдържа определен брой **ППГ и данни (константи и работни полета)**.

Разделянето на модули дава възможност за привличане на **повече хора**, като **всеки** от тях програмира свой **отделен модул**.

Модулното програмиране дава възможност да се **намали сложността**, но изисква от **транслаторите** да могат да **работят над една част**, известно като **разделна компилация**.

КА - 14

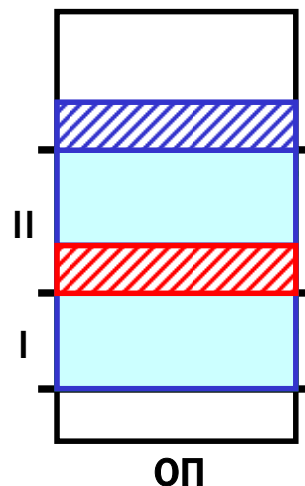
3/16

НОВИ ПРОБЛЕМИ

Основният проблем при модулната работа е **как** от отделно преведените модули **ще бъде сглобена** единна **обща програма**.

При **Асемблер** може да се постъпи така:

- ① ОП се дели на **части** за всеки модул.
- ② „Чуждите адреси“ се описват с EQU.
- ③ Превежда се **първият** модул.
- ④ Във II се поставят **правилни адреси** от I.
- ⑤ Превежда се **вторият** модул.
- ⑥ Сега в I се поставят **правилните адреси**.
- ⑦ **Двата** модула се **въвеждат в ОП**.

КА - 14

4/16

ВИДОВЕ ВРЪЗКИ

Новите **проблеми** могат да бъдат **отстранени**, ако натоварим **транслатора** от Асемблер с **нова работа по осигуряване на връзка** между модулите.

Така ще се **елиминира** необходимостта от **многократен превод и разпределение**.

Междумодулните връзки могат да бъдат:

- ❶ **По име** (използват се еднакви имена);
- ❷ **Чрез синоними** за общите адреси (всеки сам си избира име за даден адрес).

КА - 14

5/16

ВРЪЗКА ПО ИМЕ

След като **транслаторът** бе лишен от знания за адреса на зареждане, той е изправен пред нов проблем: когато **в един модул се използва** име, което ще бъде **дефинирано в друг модул**, това име **няма да бъде записано** в нито едно **етикетно поле** на този модул.

Такива имена се наричат **външни**.

Новите асемблерски **директиви** са:

EXTERNAL (**XREF**) име1, име2, ...

GLOBAL (**XDEF**, **ENTRY**) име1, име2, ...

КА - 14

6/16

ВЪНШНИ ИМЕНА

При изчисляване на **израз** **външните имена** се заменят от транслятора с **0**, а **крайното изчисление** се реализира **при сглобяването**.

Външните имена могат да бъдат както **адреси**, така и **константи**, поради което могат да **се добавят** и **изваждат произволно**.

Израз, съдържащ **външни имена**, често се нарича **сложно преместваем**.

Транслаторът трябва да изведе **в обектния код** сведения за нужните **корекции и съответстващите адреси** при дефиниране.

КА - 14

7/16

ВРЪЗКА ЧРЕЗ СИНОНИМИ

За да се осигури възможност за синоними на **общите адреси**, всеки модул се разделя на **секции**, които имат свои **имена**.

Секциите биват два вида:

- **частни** – разполагат се **последователно в ОП**;
- **общи** – започват от **еднакъв адрес в ОП**.

Деленето на секции решава и проблемите на **нееднородната ОП**: **ИП (RAM)** и **ПП (ROM)**, достъпна **с кълс** или **само с пълен** адрес и др.

Символичните имена имат **отместване в и име на секцията**, в която са дефинирани.

КА - 14

8/16

СЕКЦИИ

В езика се добавят още **нови директиви**:
Име **SECTION PRIVATE/COMMON**, вид ОП, ...
Име **ENDS** (начало и край на секция)

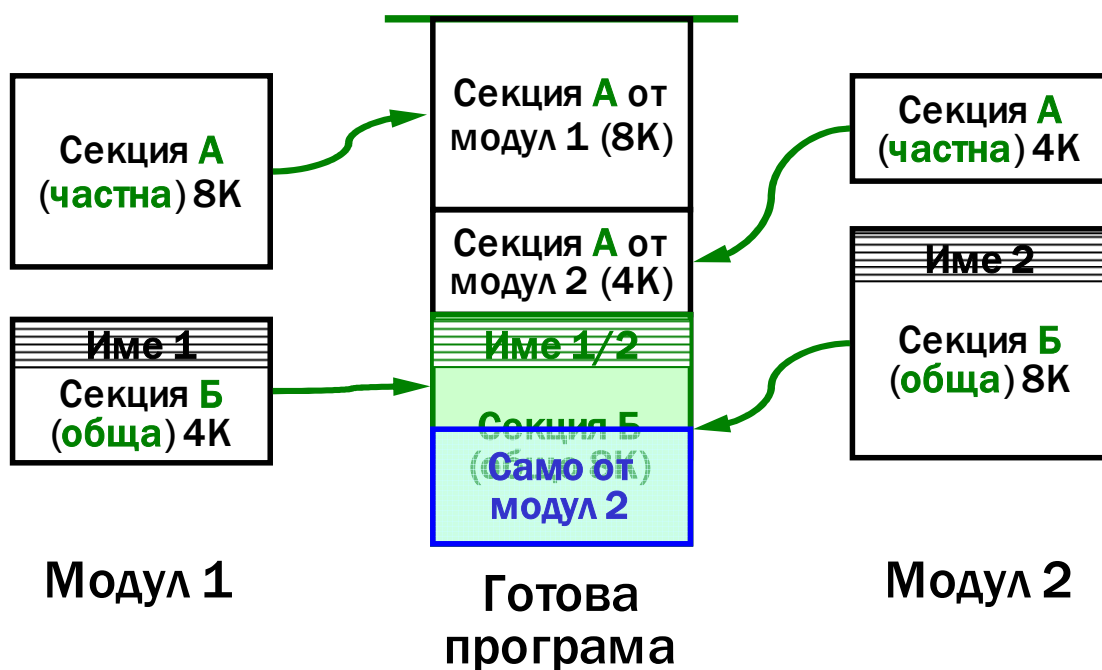
Транслаторът води **отделен брояч**
за разполагането на всяка секция (**БРС**)
за да може да определи характеристиките
на дефинираните в нея символични имена.

Части от секция **могат да се записват**
на **произволно** място в текста на програмата,
като **при първо срещане** нейният **БРС е 0**.

КА - 14

9/16

ПРИМЕР: ВИДОВЕ СЕКЦИИ

КА - 14

10/16

ЗАБЕЛЕЖКИ

- ❶ По традиция (от езика Фортран) **всеки модул** може да съдържа точно **една обща секция без име**;
- ❷ **Безименната секция е обща за цялата програма** (именованите общи секции са общи само за част от модулите);
- ❸ В **безименната секция не** може да **се генерира код** (т. е. в нея може да се използват **само директиви RM**);
- ❹ Безименна обща секция **не се поддържа от всички езици Асемблер**.

КА - 14

11/16

ОБЕКТЕН КОД

Преводът на парче изисква **към текста на модулите** да бъдат добавени **всички сведения за правилното довършване и сглобяване** на програмата.

Този обектен код често се нарича **език на свързващата програма**.

Той се използва от **всички компилатори**, поради което отделните **модули** могат да се пишат **на различни езици** за програмиране (**най-подходящите** за съответния алгоритъм).

КА - 14

12/16

ЗАБЕЛЕЖКИ

Разделната компилация и еднотипният изход на езика за свързване **не са достатъчни** за да можем да се възползваме от възможността **да си избираме ЕП за всеки отделен модул.**

За сглобяването е **необходимо** още **и**:

- 👉 компилаторите да прилагат **еднакви съглашения** при предаването на фактически параметри;
- ✌️ програмистите да знаят **съответствието между типовете от данни** на двата езика.

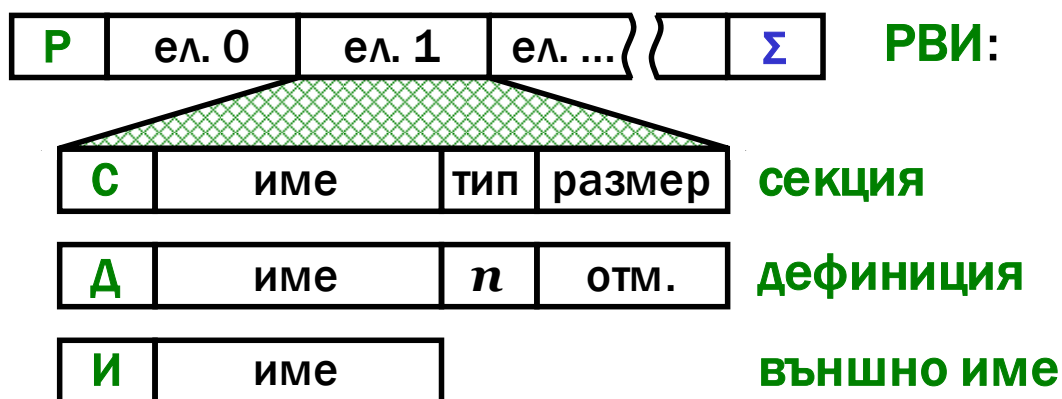
Предимствата на модулите са очевидни:
намаляване на сложността **и** работа на **едро.**

КА - 14

13/16

РЕЧНИК НА ИМЕНАТА

Модулите започват с **речник на външните имена**, съдържащ всички данни за модула.
Елементите на речника **се номерират** за да бъдат цитирани **по-лесно** в другите записи.

КА - 14

14/16

ДРУГИ ПРОМЕНИ

Главната промяна в другите записи е, че адресите се посочват като №+отместване. Записите за корекция са основно променени и следват текстовия, който се коригира.

Стартов адрес може и да липсва, тъй като той се определя при сглобяването на програмата.

Т	№+отм	<i>n</i>	текст	{0,1}	Σ
---	-------	----------	-------	-------	---

Текстов

С	№+отм	0	Σ
---	-------	---	---

Стартов

К	отм. в Т	№	брой	+/-	Σ
---	----------	---	------	-----	---

Корекция

КА - 14

15/16

**БЛАГОДАРЯ ВИ
ЗА ВНИМАНИЕТО!**

**БЪДЕТЕ С МЕН И В
ПОСЛЕДНАТА ЛЕКЦИЯ,
КОЯТО ЩЕ НИ ОТВЕДЕ
В НЕВЕРОЯТНИЯ СВЯТ НА
СВЪРЗВАЩИЯ
РЕДАКТОР**